

Dosarul nr. 1-107/2023
(1-23136251-38-1-21092023)

SENTINȚĂ
În numele legii

11 decembrie 2025

or.Rezina

Judecătoria Orhei, sediul Rezina

Instanța în următoarea componență:
Președintele ședinței, judecătorul
Grefierilor

Eugeniu Russ
Natalia Catarău, Natalia Cemîrtan, Corina Cebotari

cu participarea:

Procurorul
Avocaților

Vladimir Erhan
Ion Șova
Vladimir Gromovenco
Serghei Mocanu
Ivan Lazăr
Anatolie Spic
Valentin Sula
Andrei Titomir

Părților vătămate

Inculpatului

examinând în ședință publică în procedura generală, în limba română, cauza penală de învinuire a lui:

Titomir Andrei Alexei, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în s. Râșpopeni, r-nul Șoldănești, moldovean, studii medii, nesupus militar, divorțat, cet. al R. Moldova, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, art.287 alin.(1) Cod penal și art.287 alin.(3) Cod penal,

Procedura de citare legală respectată.

Date cu referire la examinarea cauzei penale: 21 septembrie 2023 – 11 decembrie 2025 (în procedura judecătorului E. Russ din 24.09.2024).

Cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, completul de judecată,

C O N S T A T Ă :

Fapta prejudiciabilă constatată.

1.1. Inculpatul Titomir Andrei Alexei, la 05 iulie 2023, aproximativ în jurul orelor 19:40, aflându-se pe una din străzile din apropierea gospodăriei cet.Lazări Ivan din s. Râșpopeni raionul, Șoldănești, fiind în stare de ebrietate, urmărind scopul manifestării bravurii față de cet. Lazări Ivan, în baza relațiilor ostile apărute în mod spontan, încălcând în mod demonstrativ regulile sociale și morale de conviețuire, l-a agresat fizic pe cet. Lazăr Ivan, prin aplicarea ultimului, a loviturilor cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, inclusiv în regiunea organelor de importanță vitală – cap și torace, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.202321D0201, din 14 iulie 2023, leziuni corporale sub formă de: traumatism toracic închis, manifestat prin fractura coastelor VIII-IX pe stânga pe linia axilară medie, fără deplasare,

traumatism cranio-cerebral închis, manifestat prin comotie cerebrală, echimoze paraorbitale, care determină dereglarea sănătății de lungă durată, se califică ca vătămare medie.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Titomir Andrei Alexei a comis o infracțiune prevăzută la art.152 alin. (1) Cod penal, *"Vătămarea intenționat medie a integrității corporale sau a sănătății care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă"*, după indicii, *"vătămarea intenționat medie a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății"*.

1.2. Tot el, la 31 iulie 2023, în jurul orelor 16:30, aflându-se în s. Răspopeni raionul Șoldănești, la magazinul "Maria VVS" adică în loc public, din intenții huliganice, încălcând ordinea publică și manifestând o lipsă vădită de respect față de societate, cu o ladă de sticle, a deteriorat geamurile magazinului, ulterior în stradă în apropierea magazinului aplicat lui Sula Valentin, lovituri cu membrele peste corp, cauzându-i, conform raportului de expertiză judiciară 202321D0241, fractura oaselor nazale cu edem a țesuturilor moi și excoriație a nasului, excoriație fronto-parietală a capului și cotului drept și se califică ca leziuni corporale ușoare, apoi a deteriorat geamurile de la autoturismul lui de model "Volkswagen Wento" cu n/î SR BO 531 ce se afla parcat în stradă în fața magazinului.

Prin acțiunile sale intenționate Titomir Andrei Alexei a comis o infracțiune prevăzută de art.287 alin. (1) Cod penal, *Huliganismul după indicii „huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei"*.

1.3. Tot el, la 03 august 2023, aproximativ în jurul orelor 17:00, aflându-se în gospodăria cet.Stăvilă Mihail din s. Răspopeni raionul, Șoldănești, fiind în stare de ebrietate, urmărind scopul manifestării bravurii față de cet. Spic Anatolie, în baza relațiilor ostile apărute în mod spontan, încălcând în mod demonstrativ regulile sociale și morale de conviețuire, folosind în calitate de armă un pistol de model " SMERSH MODEL H 50 nr.20967", l-a agresat fizic pe cet. Spic Anatolie, prin aplicarea ultimului, a lovituri lovituri cu pistolul în regiunea organelor de importanță vitală – cap, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.202321D0291, din 13 septembrie 2023, leziuni corporale sub formă de: plagă contuză în regiunea parietală a capului, care determină dereglarea sănătății de scurtă durată, se califică ca vătămare ușoară sănătății.

Prin acțiunile sale intenționate Titomir Andrei Alexei a comis o infracțiune prevăzută de art.287 alin. (3) Cod penal, *"Huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, acțiuni săvârșite cu aplicarea armei"*.

Privind procedura.

2. În ședința de judecată, procurorul, părțile vătămate, avocații, inculpatul și apărătorul acestuia au pledat pentru examinarea cauzei în procedură generală, în ședință publică și în limba de stat, având în vedere că inculpatul nu recunoaște faptele invocate în rechizitoriu și încadrarea juridică adusă, iar în acest sens, în conformitate cu articolele 351 și 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură deplină, în limba română, în ședință publică, cu participarea inculpatului.

Declarațiile inculpaților în ședință de judecată.

3.1. Inculpatul Titomir Andrei Alexei, fiind audiat în ședința de judecată a declarat,
Pe epizodul Lazăr Ivan.

Nu ține minte data, dar în anul 2023 a venit de la serviciu și s-a dus să vadă ce fac vițeei de pe bahnă (pășune). Mai este un vecin Mihai Stăvilă, pe care l-a rugat ca să aibă grijă de vițeei. Astfel, s-a dus la Mihai Stăvilă și l-a întrebat unde sunt vițeei. Mihail Stăvilă avea niște oaspeți și i-a propus și lui să servească un pahar de vin. În timpul acesta în ogradă a intrat Lazăr Ivan, și cum stătea afară, el (Lazăr Ivan) avea în mână o sticlă de vin, dar era servit, și a început cu pretenții la el (Titomir Andrei). El i-a spus lui Ivan că nu-i pășunea ta, dar Ivan căuta ceartă. El nu l-a lovit pe Ivan, însă ultimul singur a căzut jos, l-a ridicat de jos. Ivan mergea și schiopăta când mergea pe drum. La poartă Ivan a căzut jos, iar el l-a ridicat pe ultimul, dar acesta căuta ceartă. El i-a zis ca să se ducă acasă. Ivan trebuia să treacă pe o punte, dar a căzut în pîrâu. Prin urmare el l-a scos din pîrâu și i-a zis că îl duce acasă. Menționează că Ivan a avut coastele rupte de opt luni de zile pînă la incident. Indică că, pe Lazăr Ivan nu l-a lovit nici pe pășune și nici pe pod. Pînă la cazul dat a fost în relații bune cu Ivan.

Pe epizodul cu Sula Valentin.

În iulie 2023 Sula Valentin în toată dimineața și seara vine la poartă sa și îl trezea deoarece se ocupă cu construcția. El a lucrat la Valentin vreo lună de zile, iar ca urmare acesta îi spunea să se ducă în magazin și să i-a ce dorește. Astfel, el a intrat în magazin și a întrebat-o pe vînzătoare unde este Sula Valentin, la ce ea l-a numit cu cuvinte urîte. El fiind pe nervi a strict două geamuri mari, după care s-a liniștit, a ieșit în drum ca să plece acasă. Un vecin Ilie nu ține minte familia, l-a strigat și când s-a întors l-a văzut pe Valentin cu o bară metalică se întrepta spre el. Astfel el s-a apărut și l-a lovit pe Valentin, iar ca urmare ultimul a căzut jos. Menționează că tot atunci a stricat parbrizul de la automobilul cu cotul. A indicat că, i-a spus lui Valentin că îi va întoarce prețul geamului după ce se va achita partea vătămată cu el.

Pe epizodul cu Spic Anatolie.

Pe data de 03 august 2023, s-a apropiat de el doi nepoți de a lui Spic Anatolie ca să vină la el cu căruța. A servit cîteva pahare de vin. Petru Artin a spus că i-a fost sustras o armă, iar el i-a spus lui ca să-l vîndă pistolul. În timpul cela a luat pistolul în buzunar, dar Petru nu vroia pistolul înapoi. El s-a întors înapoi, mergînd a hotărît să se ducă la Stăvilă Mihai acasă, dar acolo era și Spic Anatolie. În spatele casei este o pădure, Anatolie venise înspre el, dar s-a lovit cu capul, iar el era enervat și a ieșit pe poartă. Cu pistolul nu l-a lovit pe Spic Anatolie.

Poziția succesorului părți vătămate în ședința de judecată.

4.1. Partea vătămată Lazăr Ivan prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată a declarat că în luna iulie 2023 pe la amiază, aproximativ la ora 10:00-11:00 s-a dus la vecinul Stăvilă Mihail în satul Răspopeni, rl. Șoldănești. Titomir Andrei era în curte la Stăvilă, și întreba cine este puternic (блатной) în sat. După care Titomir Andrei l-a lovit cu pumnii și picioarele pe el pe tot corpul, și i-a dat o muchie de topor pe spate. A căzut jos, iar Titomir Andrei l-a stropit cu o căldare de apă. După care l-a tras în drum și a început iarăși să îl lovească cu pumnii și picioarele peste tot corpul. După care el s-a dus pe marginea unui pîrâu, și acolo au continuat loviturile de către Titomir Andrei. Menționează că el nu i-a făcut nimic lui Andrei Titomir și nici nu cunoaște motivul de ce l-a lovit. Vecinul nu a zis nimic fiindcă are frică de Titomir Andrei. A indicat că, l-a lăsat la marginea mlaștinei și careva din vecini a chemat ambulanța și poliția. Pe Titomir Andrei nu l-a numit cu nici un cuvînt, iar pînă la conflict nu a avut nimic cu el. Titomir Andrei nu a fost la el în spital cînd a stat vreo zece zile internat în spital. Susține acțiunea civilă în

privața prejudiciului cauzat. A indicat că, Titomir Andrei nu și-a cerut scuze, dar i-a propus că îi va da bani, dar nu a acceptat. Menționează că, suma de 100000 lei s-a format în urma leziunilor corporale pe care le-a primit, a avut suferințe și a primit tratament în spital.

4.2. Partea vătămată Sula Valentin prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că aproximativ pe 30 iulie 2023, pe la ora mesei, se afla acasă în s. Răpopeni, rl Șoldănești împreună cu fiul Sula Andrei în vîrstă de 12 ani. Ei ascuțeau haraji și au auzit la un moment dat o lovitură puternică. El a aruncat toporul într-o parte și a luat haragul și a fugit repede pe teritoriul magazinul, care este administrat de Sula Elena, care se află la o distanță de 100 metri de la domiciliu. Pe drum se auzea niște zgomote de la spartul sticlelor, cînd a ajuns acolo Titomir Andrei deja nu era, era numai soția în magazin care plîngea. Afară era o ladă de metal oprită în geam, geamurile erau sparte, în fața magazinului nu erau nimeni. A intrat în magazin și acolo era soția singură, și a întrebat-o ce s-a întîmplat, la care i-a spus că Titomir Andrei a sustras un coniac și a întrebat-o unde este el și a fugit. Soția a strigat la Titomir Andrei și a întrebat ce a luat, iar el a ieșit afară și a aruncat cu sticla de coniac în geam și a deteriorat geamul. Cînd a ieșit afară Titomir Andrei nu era, ulterior dînsu a apărut și a deteriorat geamul de la șofer de la automobilul ” Volkswagen” de culoare roșie închisă, care îl folosește el, dar nu este înregistrat pe el, însă deține acte pe automobilul respectiv. A mers în direcția spre ultimul cu haragul în mînă, dar el văzînd că vin cu haragul s-a dat la spatele automobilul și a lovit în spatele mașinii cu pumnalul. El s-a întors înapoi ca să sune la poliție, a întors capul și l-a auzit în spate pe pași pe Titomir, a fost lovit cu pumnalul în direcția feței odată. De la lovitură a căzut jos, s-a ridicat și s-a pornit în curte. În timp cînd a intrat în curte a apărut colaboratorul de poliție Timercan Marin și în vremea aceea iarăși a venit Titomir Andrei și în prezența polițistului Titomir Andrei la fel cu pumnalul a spart parprizul din față, apoi el s-a dus în vale. Are pretenții față de inculpat prejudiciu material în sumă totală de 100000 lei unde se include geamurile, cheltuieli pe transport și cheltuielile avocatului de 25000 lei, prejudiciu moral în sumă de 8000 lei. Nu ține minte cît i-a achitat pentru serviciile avocatului Mocanu Serghei.

4.3. Partea vătămată Spic Anatolie prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că pe 03.08.2023, a fost la un vecin Mihail Stavilă în s.Răpopeni, r-nul Rezina. Acolo a fost lovit de Titomir Andrei cu ceva din metal, posibil cu un pistol. După care a venit salvarea și la luat. Pînă la cazul dat nu a avut careva conflicte cu Titomir Andrei. Nu are careva pretenții materiale sau morale față de inculpat.

5. În dezbateri judiciare, procurorul a solicitat recunoașterea culpabilă a inculpatului Titomir Andrei Alexei în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, art.287 alin.(1) Cod penal și art.287 alin.(3) Cod penal și în susținerea acuzării, au fost audiați martori și au fost cercetate nemijlocit în ședință de judecată următoarele mijloacele de probă:

1. Declarațiile martorilor.

1. Martorul Stăvilă Mihail, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, pe epizodul cu Lazăr Ivan, a declarat că, data nu ține minte, dar în luna mai-iunie 2024 pe la ora 12:00, el se afla la domiciliul său din satul Răpopeni, rl. Șoldănești, cu Titomir Andrei care dorea să procure un borcan de lapte. În acel timp a venit și Lazăr Ivan care a dorit să-i aducă o căruță de lemne. Titomir Andrei a ieșit în drum, iar între Lazăr Ivan și Titomir Andrei au apărut niște conflicte. Ei între dînșii s-au lovit, după care Titomir Andrei a luat o căldare cu apă

ca să-l spele pe Lazăr Ivan deoarece avea o zgîrietură. El le-a spus lor să se ducă pe marginea pășunii să se lămurească între ei. Menționează că Lazar Ivan era așezat pe prag și era servit. A văzut cum Titomir Andrei l-a lovit pe Lazăr Ivan cu palma pe față când se aflau în drum. De la lovitură partea vătămată Lazăr Ivan nu a căzut jos. Nu cunoaște dacă s-au mai îmbrîncit după ograda sa. Partea vătămată Lazăr Ivan se ținea pe picioare cu toate că era servit. Nu cunoaște de la ce s-a iscat cearta între ei, ambii se loveau între ei. El nu a dorit să se implice în cearta lor. Cu pumnii și picioarele nu a văzut să fi lovit Lazăr Ivan. Declarațiile citite de către procuror corespund adevărului.

Pe epizodul cu Spic Anatolie a declarat că, Spic Anatolie a venit la el în curte, era puțin servit și o căuta pe soția sa. Titomir Andrei la fel era la el în curte, a venit cu scopul ca să procure lapte. Titomir Andrei i-a aplicat o palmă lui Spic Anatolie în regiunea feței și i-a zis ce caută el la Mihail în ogradă. Spic Anatolie nu a căzut jos după lovitură, dar a ieșit din ograda și a plecat. Altceva nu a văzut decât aplicarea cu palma în regiunea feței. Nu a văzut ca Titomir Andrei să fi avut armă sau alte obiecte. El își menține declarațiile și nu a văzut cum Titomir Andrei l-a lovit pe Spic Anatolie.

- ***În conformitate cu art.371 Cod de procedură penală, în ședința de judecată s-au dat citire declarațiile martorului Mihail Stăvilă de la urmărirea penală,*** la începutul lunii iulie, data precisă nu o ține minte, la el acasă a venit consăteanul Titomir Andrei, care a venit să ceară să-i dea un borcan cu lapte. Era în stare de ebrietate. Stând așa de vorbă cu el, la poartă a apărut Lazăr Ivan care l-a strigat. Ieșind în drum el l-a rugat să se ducă să aducă o căruță cu lemne, la care el i-a zis că mai târziu pe răcoare, deoarece era foarte cald. După el, din curte, a ieșit și Titomir Andrei, care, fără careva motiv a început să-l lovească pe Ivan cu pumnii și picioarele peste tot corpul, de la care ultimul a căzut jos, și stând așa jos era lovit de către Titomir A. Personal nu s-a implicat între ei, deoarece singur se teme de Titomir, și masa lor corporală este diferită. Ulterior, Titomir A. l-a adus în curtea lui pe Ivan să-l spele, și a luat o căldare cu apă și a aruncat-o peste el. Ulterior, Titomir A. l-a luat pe Lazăr Ivan și împreună au ieșit din ograda lui și s-au îndreptat spre punte, ce anume a urmat mai apoi el nu cunoaște. În acea zi, la el în ogradă mai era fiul Ion care la moment locuiește în raionul Briceni, atunci doar fiind la ei în ospetie, alte careva persoane la el nu erau. (f.d.31, Vol.I);

- ***În conformitate cu art.371 Cod de procedură penală, în ședința de judecată s-au dat citire declarațiile martorului Mihail Stăvilă de la urmărirea penală,*** la data de 03.08.2023, la el în ospetie a venit consăteanul Spic Anatolie, care o căuta pe soția lui. După ce i-a spus că nu a văzut-o s-a întors în curte ca să rupă iarbă, peste un timp întorcându-se, l-a văzut pe Titomir Andrei cum îl lovea pe Spic Anatolie cu pumnul în cap. Ulterior, ambii au ieșit din gospodăria lui. (f.d.14, Vol.III) (f.d.31, Vol.I);

5.1.2. Martorul *Sula Elena*, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, pe 31.07.2023 era pe la amiază, ea se afla la magazin la serviciu care se află în centrul satului Răspopeni, rl. Șoldănești. Intrase doi copii și o doamnă, în urma lor a intrat inculpatul în magazin, care a întrebat-o unde e soțul ei, iar ea i-a răspuns că nu cunoaște. Apoi a întrebat-o din nou cu voce tare, dar ea i-a răspuns că nu cunoaște. I s-a părut că ultimul a ieșit, însă el a mers la frigider și a luat o sticlă de coniac, la ce ea l-a strigat pe Titomir Andrei de ce a luat din frigider. Nu a reușit să termine vorba, dar el a aruncat sticla în geamul magazinului. A ieșit din urma lui, a pășit pragul și Titomir Andrei a luat o ladă cu sticle goale și a aruncat cu lada în direcția sa, ea s-a ferit, iar lada a ajuns în magazin. El în continuare arunca cu lăzi cu sticle goale în geamurile magazinului, și așa le-a stricat pe patru geamuri la număr.

Titomir Andrei lua lăzile și strica fără a zice ceva. A stat în magazin și a sunat la poliție, apoi a venit soțul, ea afară nu a ieșit. Peste vreo jumate de oră a venit la fața locului colaboratorul de poliție Timercan Marin. Nu a văzut cum Titomir Andrei a lovit în geamurile la magazin, ea se afla în magazin. A ieșit afară numai când a venit poliția. La automobilul a fost deteriorat geamul din față, spate și din partea șoferului. Ea nu a văzut cum inculpatul l-a lovit pe soțul său. După incident soțul său era lovit la nas și curgea sânge. Ea îl cunoaște pe inculpat ca consătean.

5.2.1. Mijloace de probă administrate în faza de urmărire penală pe epizodul cu partea vătămată Lazăr Ivan și anume:

- *prin procesul verbal de cercetare la fața locului din 07 iulie 2023*, conform căruia, a fost examinat locul comiterii infracțiunii și anume o porțiune de drum din apropierea gospodăriei cet. Lazări Ivan, amplasată în s. Răspopeni raionul Șoldănești (f.d.17-18, Vol.I),
- *prin raportul de expertiză judiciară nr. 202321D0201 din 14 iulie 2023*, conform căruia, la cet. Lazări Ivan s-au constatat: traumatism toracic închis, manifestat prin fractura coastelor VIII-IX pe stânga pe linia axilară medie, fără deplasare, traumatism cranio-cerebral închis, manifestat prin comotie cerebrală, echimoze paraorbitale, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, prin mecanism de lovire, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală MEDIE (f.d.21, Vol.I).

5.2.2. Mijloace de probă administrate în faza de urmărire penală pe epizodul cu partea vătămată Sula Valentin și anume:

- *prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 31.07.2023* efectuat la alimentarea Î.I. "Maria VVS" din s. Răspopeni r-nul Șoldănești (f.d.10-14, Vol.II);
- *prin Raportul de expertiză judiciară nr. 202321D0241 din 15.08.2023* în care s-a constatat că leziunile corporale depistate la Sula Valentin ca: „fractura oaselor nazale cu edem a țesuturilor moi și excoriație a nasului, excoriație fronto-parietală a capului și cotului drept, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur prin mecanism de lovire și fricțiune, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată, care are o durată peste 6 zile, dar nu mai mult de 21 zile, inclusiv și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății (f.d.23-24, Vol.II).

5.2.3. Mijloace de probă administrate în faza de urmărire penală pe epizodul cu partea vătămată Spic Anatolie și anume:

- *prin procesul verbal de cercetare la fața locului din 03 august 2023*, conform căruia, a fost examinat locul comiterii infracțiunii și anume gospodăria cet. Stăvilă Mihail, amplasată în s. Răspopeni raionul Șoldănești (f.d.8-11, Vol.III);
- *prin raportul de expertiză judiciară nr. 202321P0281 din 09 august 2023*, conform căruia, la cet. Spic Anatolie s-au constatat: plagă contuză în regiunea parietală a capului, care a fost produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur (nu se exclude patul unei arme), prin mecanism de lovire, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată, care are o durată peste 6 zile, dar nu mai mult de 21 zile, inclusiv și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății (f.d.21, Vol.III);
- *prin procesul verbal de percheziție din 11 septembrie 2023*, conform căruia, în urma percheziției efectuate în gospodăria lui Titomir Andrei Alexei amplasată în s. Răspopeni r-nul Șoldănești, a fost depistat și ridicată o armă (pistol) de model "SMERSH MODEL H 50 nr.20967", cu încărcător (f.d.36-51, Vol.III);

- prin procesul verbal de examinare a obiectului din 11 septembrie 2023, conform căruia a fost examinat, arma (pistol) de model ” ”SMERSH MODEL H 50 nr.20967”, cu încărcător depistat în gospodăria lui Titomir Andrei Alexei amplasată în s. Răspopeni r-nul Șoldănești prin procesul verbal de percheziție (f.d.58-60, Vol.III);

- prin raportului de expertiză judiciară nr. 202321P0291 din 13 septembrie 2023, conform căruia, la cet. Spic Anatolie s-au constatat: plagă contuză în regiunea parietală a capului, care a fost produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur (nu se exclude patul unei arme), prin mecanism de lovire, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată, care are o durată peste 6 zile, dar nu mai mult de 21 zile, inclusiv și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății (f.d.62-63, Vol.III).

5.3. În cadrul cercetării judecătorești, de către partea apărării nu au mai fost prezentate și administrate alte mijloace de probă, decât cele invocate de partea acuzării.

5.4. În continuare, în dezbateri judiciare, de către apărătorul Ion Șova a fost solicitată emiterea unei sentințe de achitare a inculpatului.

Analizând coroborat probele administrate în cursul cercetării judecătorești și în faza de urmărire penală, instanța reține următoarele:

6.1. Potrivit Recomandării nr. (94)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre ale Consiliului Europei privind independența, eficiența și rolul judecătorului, judecătorii au obligația și trebuie să dețină puterea de a exercita responsabilitățile judiciare ce le revin în scopul de a se asigura de aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și rapid.

6.2. Potrivit art. 50 din Codul penal, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Conform art. 51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

În conformitate cu dispozițiile art. 8 din Codul de procedură penală, precum și cu cele ale art. 21 din Constituția Republicii Moldova, orice cetățean beneficiază de prezumția de nevinovăție, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condițiile prevăzute de lege.

La adoptarea unei hotărâri de condamnare, până la rămânerea definitivă, inculpatul are statutul de persoană nevinovată; la pronunțarea unei decizii judecătorești de condamnare, prezumția de nevinovăție este răsturnată cu efecte „*erga omnes*”, iar soluția magistraților trebuie să se bazeze pe probe certe de vinovăție, iar în caz de îndoială, ce nu poate fi înlăturată prin probe, trebuie să se pronunțe o soluție de achitare.

Potrivit art. 93 din Codul de procedură penală, probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: declarațiile bănuțului, învinuțului, inculpatului și etc.

În acest context prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

Prin urmare, fiind cercetate în conformitate cu art. 101 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicții esențiale și semnificative între probele cu martori și cele materiale.

Conform art. 384 din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător.

Explicații în acest sens se conțin în pct. 4 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 24 februarie 2000 potrivit căroră sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului.

În concordanță cu dispoziția art.325 alin. (1) din Codul de procedură penală, judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și *numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu*, care trebuie să corespundă cu strictete dispoziției art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, iar din conținutul alin. (2) al aceleiași norme din Codul de procedură penală, modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare.

Conform dispoziției art.281 alin. (2) din Codul de procedură penală, ordonanța de punere sub învinuire trebuie să cuprindă: *data și locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua, luna, anul și locul nașterii persoanei puse sub învinuire*, precum și *alte date despre persoană care au importanță juridică în cauză*; formularea învinuirii cu *indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, formelor vinovăției, motivelor* și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanțelor în virtutea cărora infracțiunea nu a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de infracțiune, mențiunea *despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului și literei articolului* din Codul penal care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă.

6.3. Instanța de judecată remarcă că, în privința inculpatului a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare.

Subsecvent, în contextul art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, instanța constată că inculpatelor le-a fost adusă la cunoștință atât natura și cauza acuzației în materie penală, cât și probele pe care se fundamentează acuzația, care a fost dată faptelor într-o manieră detaliată, prin ordonanțele de punere sub învinuire și rechizitoriul întocmit.

6.4. În motivarea sentinței, instanța de judecată și-a bazat constatările sale pe probele verbale și în scris prezentate, dar și în analiza faptului dacă acuzaările au fost sau nu bine justificate conform standardului de dovadă „*în afara dubiilor rezonabile*”, or astfel de dovadă poate rezulta doar din coexistența deducerilor suficient de puternice, clare și concordante sau similare

prezumției de fapt necombătute, iar adițional, poate fi luat în considerație comportamentul părților când sunt obținute dovezile (*hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978*).

La fel, Curtea Constituțională, prin pct. 70 din Hotărârea sa nr. 18 din 22 mai 2017, menționează că libera apreciere a probelor nu înseamnă arbitrarie, ci libertatea de a aprecia probele în mod rezonabil și imparțial, iar rezultatele aprecierii probelor sunt expuse de către instanța de judecată în acte procedurale, care trebuie să fie motivate în mod obiectiv și sub toate aspectele potrivit legii.

În același timp, Curtea Constituțională reiterează că referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul „dincolo de orice îndoială rezonabilă” („*beyond reasonable doubt*”), care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul (*hotărârea CEDO Bragadireanu v. România, din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v. Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978*).

Adițional, Curtea menționează că acest standard de probă poate fi pe deplin înțeles doar prin raportare la principiul *in dubio pro reo*, care, la rândul său, constituie o garanție a prezumției de nevinovăție. (pct. 78-80 din Hotărârea CC nr. 18 din 22 mai 2017)

Astfel, potrivit art. 8 din Codul de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, *inculpatului*.

La fel, conform pct. 102 al hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23 februarie 2016, se consacră că procesul judiciar trebuie să fie guvernat de principii fundamentale, cum ar fi „*legalitatea, prezumția nevinovăției, aflarea adevărului, oficialitatea, garantarea libertății și siguranței persoanei, dreptul la un proces echitabil prin garantarea dreptului la apărare și al egalității părților în proces*”.

Concomitent, Curtea prin hotărârea sa nr. 10 din 16 aprilie 2010 privind revizuirea hotărârii nr. 16 din 28 mai 1998, a stabilit că „*principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, tratatele internaționale ratificate și la care Rep. Moldova a aderat sunt parte componentă a cadrului legal al țării și devin norme de drept intern*”, iar în sensul acestei interpretări, dreptul intern și cel internațional reprezintă un tot întreg, astfel că prin aderarea la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a cărei interpretare se asigură de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, jurisprudența acesteia devine parte a dreptului intern, făcând parte din dreptul accesoriu la tratatul internațional (soft law).

În același timp, se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenție, în dreptul la un proces echitabil se atribuie și necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, CtEDO a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate (*cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007*). La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (*cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei*).

6.5. În acest mod, analizând cumulul de probe anexate la dosar, inclusiv coroborând declarațiile martorilor cu declarațiile inculpatului, care au fost apreciate în particular și în ansamblul lor în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) din Codul de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța constată că faptele incriminate în rechizitoriu conform art.152 alin.(1) Cod penal, art.287 alin.(1) Cod penal și art.287 alin.(3) Cod penal, pentru care inculpatul a fost trimis în judecată există, au fost săvârșită de acesta și întrunește semnele obligatorii ale componentelor de infracțiune prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, art.287 alin.(1) Cod penal și art.287 alin.(3) Cod penal potrivit argumentelor expuse *infra*.

Astfel, conform ordonanțelor de punere sub învinuire și a rechizitoriilor, acțiunile lui Titomir Andrei au fost încadrate juridic în baza art.152 alin.(1) Cod penal pe faptele invocate în rechizitoriu, care la rândul său stabilește răspunderea penală pentru *vătămarea intenționat medie a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății*, iar fapta a fost comisă la la 05 iulie 2023, aproximativ în jurul orelor 19:40, aflându-se pe una din străzile din apropierea gospodăriei cet.Lazări Ivan din s. Răspopeni raionul, Șoldănești. La fel, acțiunile lui Titomir Andrei au fost încadrate juridic în baza art.287 alin.(1) Cod penal pe faptele invocate în rechizitoriu, care la rândul său stabilește răspunderea penală pentru *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei*, iar faptă săvârșită la 31 iulie 2023, în jurul orelor 16:30, aflându-se în s. Răspopeni raionul Șoldănești, la magazinul ”Maria VVS” adică îl loc public. La fel, acțiunile lui Titomir Andrei au fost încadrate juridic în baza art.287 alin.(3) Cod penal pe faptele invocate în rechizitoriu, care la rândul său stabilește răspunderea penală pentru *Huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acțiuni săvârșite cu aplicarea armei*, iar faptă săvârșită la 03 august 2023, aproximativ în jurul orelor 17:00, aflându-se în gospodăria cet.Stăvilă Mihail din s. Răspopeni raionul, Șoldănești.

6.6. În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea este o faptă (*acțiune sau inacțiune*) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenta infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) din Codul penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din codul penal.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin. (2) al aceluiași

articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători. Instanța de judecată relevă că în cauza „*Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993*” CtEDO a statuat că o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție va fi îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederea normei pertinente și la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este dată în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală.

Prin urmare, fiind cercetate nemijlocit în ședință de judecată, probele administrate în cadrul urmăririi penale, în ansamblu, se constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicții esențiale și semnificative între probele cu martori și cele materiale, iar în ansamblu confirmă circumstanțele expuse în învinuirea adusă inculpatului.

6.7.1. Astfel, cu referire la încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în temeiul art. 152 alin. (1) din Codul penal, instanța constată că inculpatul Titomir Andrei a atentat la *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute de art. 152 din Codul penal, care în speță este constituit din relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei și la *obiectul material* reprezentat de corpul persoanei-victime, ultima fiind reprezentantă de Lazăr Ivan.

Faptul ingerinței în relațiile sociale enumerate *supra* sunt determinate de acțiunile inculpatului, confirmate integral prin probele administrate în ședință de judecată, dar și prin declarațiile părților vătămate coroborate cu cele relatate de martorii în proces, iar în consecință, părți vătămate Lazăr Ivan i-au fost cauzate dureri fizice, exprimate în vătămări corporale medii, fapt demonstrat prin raportul de expertiză judiciară medico-legal.

Din aceleași argumente sus-enunțate, instanța enunță că *latura obiectivă* a infracțiunii în acțiunile este compusă din următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă ce constă în acțiunea de cauzare a vătămarilor corporale medii, atestată la caz prin aplicarea loviturilor în ansamblu și îndeosebi în zona cutiei toracice, care denotă acțiuni directe, însoțite de un pericol real al provocării vătămarilor corporale existente; 2) urmările prejudiciabile sub forma vătămarilor corporale medii a integrității corporale sau a sănătății, confirmate prin raportul de expertiză judiciară, cercetat nemijlocit în ședință de judecată; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, în privința căreia, instanța nu a depistat suspiciuni rezonabile de inexistență, or din concluziile raportului de expertiză judiciară suplimentară denotă cert că urmările puteau fi cauzate în urma acțiunilor inculpatului, speța fiindu-i adusă la cunoștință expertului judiciar din conținutul ordonanței de numire a expertizelor judiciare, care denotă aceleași aspecte formulate în actul de acuzare, iar inculpatului fiindu-i notificată atât dispunerea expertizei, cât și concluziile acesteia, la care a nu a ridicat obiecții.

La rândul său, infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) din Codul penal este una materială, care a fost consumată din momentul survenirii vătămării medii a integrității corporale sau a sănătății, dedus de instanță în contextul invocării de către victimă a durerilor când a fost solicitată intervenția ambulanței, fiind confirmat atât prin declarațiile martorului Stavilă Mihail, cât și din raportul de expertiză judiciară.

Respectiv, *latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute de de art. 152 alin. (1) din Codul penal se exprimă prin intenție (*directă sau indirectă*), iar la caz, instanța a constatat prezența semnelor laturii subiective exprimate anume prin intenție, reieșind din zona corpului unde au fost îndreptate și exercitate actele de violență, modalitatea sigură de acționare din partea inculpatului și intensitatea sau caracterul agresiv al actului de violență, care a avut loc într-un termen restrâns

și imediat, însoțite de aplicarea eventuală și a altor lovituri în zone vitale, iar gravitatea leziunilor provocate sunt exprimate prin vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății sau prin comportamentul anteagresional al lui Titomir Andrei, care fiind în stare de ebrietate, urmărind scopul manifestării bravurii față de cet. Lazări Ivan, în baza relațiilor ostile apărute în mod spontan, încălcând în mod demonstrativ regulile sociale și morale de conviețuire, l-a agresat fizic pe cet. Lazări Ion, prin aplicarea ultimului, a loviturilor cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului.

Or chiar și în absența eventuală a urmărilor existente, modalitatea lovirii sistematice a victimei de către inculpat și îndeosebi în zone vitale, mai ales dacă victima nu a opus rezistență, denotă cert dorința acestuia de a leza integritatea corporală și/sau sănătatea persoanei, precum și își dădea seama cert de verosimilitatea producerii acestor vătămări medii ale integrității corporale sau a sănătății, pe care mai mult și le dorea, întrunind așadar caracterul atât intelectual, cât și volitiv al intenției.

Totodată, instanța conchide că motivul infracțiunii, care nu este obligatoriu la încadrarea juridică în acest caz, a fost un conflict spontan inițiat între participanții în proces, în urma lipsei de înțelegeri, inițiatorul nemijlocit al violenței fiind exclusiv inculpatul Titomir Andrei.

Cu referire la persoana *subiectului* infracțiunii, instanța statuează că în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (1) din Codul penal, pentru infracțiunea incriminată, acesta este reprezentat de persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani.

În acest caz, potrivit extrasului din Registrul de stat al populației și conform informației din instituțiile medicale de la ultimul loc de domiciliu al inculpatului, instanța relevă că Titomir Andrei întrunește criteriul vârstei, nu se află la evidența medicului psihiatru și/sau narcolog și astfel întrunește semnele subiectului infracțiunii incriminate.

Referitor la argumentul invocat de inculpatul Titomir Andrei precum că nu a aplicat careva lovituri părții vătămate, instanța de judecată le apreciază ca fiind neîntemeiate, fiind făcute cu scopul de a se eschiva de la răspundere penală pentru fapta comisă.

În concluzie, instanța de judecată consideră necesar ca **Titomir Andrei** să fie recunoscut vinovat și să fie condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de **art. 152 alin. (1) din Codul penal** conform semnelor calificative „*vătămarea intenționat medie a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății*”, reieșind din considerentele enumerate *supra*, precum și din totalitatea probelor administrate în faza urmăririi penale, cercetate nemijlocit în ședință de judecată și constatate ca fiind pertinente, concludente și veridice, care în ansamblu coroborează între ele, se completează între ele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert că anume inculpatul a comis fapta imputată, cu vinovăție, sub formă de intenție, iar prin urmare, se stabilește atât temeiul real, cât și temeiul juridic pentru atragerea lui Titomir Andrei la răspundere penală.

6.7.2. Cu referire la temeiul juridic privind atragerea lui Titomir Andrei la răspundere penală, conform încadrării juridice în baza art. 287 din Codul penal (pe ambele epizoade), instanța de judecată constată că inculpatul a atentat la *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute de art. 287 din Codul penal, care în speță este unul complex format din *obiectul juridic principal*, constituit din relațiile sociale cu privire la ordinea publică apărute împotriva infracțiunii de huliganism și *obiectul juridic secundar*, constituit din relațiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea sau libertatea psihică (morală) a persoanei.

Faptul atentării la relațiile sociale identificate *supra* se confirmă prin declarațiile părților vătămate și ale martorilor, coroborate cu informația obținută în urma acțiunilor de urmărire penală, care indică direct la acțiunile îndreptate spre perturbarea liniștii publice, săvârșită de către inculpat, circumstanțe recunoscute parțial de acesta în ședința de judecată și la urmărirea penală pe epizodul cu Valentin Sula.

Concomitent, reieșind din rapoartele de expertiză judiciară medico-legală, **victimelor le-au fost cauzate vătămări corporale**, în circumstanțele indicate și în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur.

Concomitent, din mijloacele de probă sus-enunțate, instanța relevă caracterul public al altercației inițiate de inculpate, or în momentul săvârșirii infracțiunilor, acestea se aflau într-un spațiu public, în prezența eventuală a mai multor persoane terțe și își dădea evident seama de aceste circumstanțe, prin ce au manifestat o lipsă de respect față de societate și de normele etice, iar în consecință, prin acțiunile sale, inculpatele au perturbat în mod grav echilibrul și starea de respect a drepturilor fundamentale ale persoanelor, determinate prin asigurarea protecției integrității corporale și psihice a victimelor, ca elemente componente ale definiției de „*ordine publică*”, iar în calitate de *obiect material* al infracțiunii de huliganism se determină corpul persoanelor, care la caz, reieșind din probele cercetate în instanța de judecată este reflectat în corpul părților vătămate Valentin Sula și Spic Anatolie, căruia le-au fost provocate dureri fizice în rezultatul infracțiunii.

Din aceleași argumente sus-enunțate, instanța constată și prezența *laturii obiective* a infracțiunii în acțiunile inculpatului la caz, determinată de fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile acestuia care a încălcat ordinea publică și au fost însoțite de aplicarea violenței asupra părții vătămate, iar astfel prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită și în acest mod, latura obiectivă a fost săvârșită prin 2 modalități alternative, nominalizate *supra*.

Cu referire la prima modalitate de săvârșire a infracțiunii prin încălcarea a ordinii publice, însoțită de aplicarea violenței, instanța în acest context, reține că huliganismul constituie o infracțiune care atentează la ordinea publică și liniștea cetățenilor. În doctrină este specificat că, prin „*ordine publică*” se înțelege un sistem stabil de relații sociale care asigură ambianța liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a organelor și instituțiilor de stat publice.

Respectiv, prin „*încălcarea a ordinii publice*” s-ar înțelege săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod demonstrativ de către violatorul ordinii publice, prin necuviință, neobrăzare, comportarea persoanei, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, iar astfel, trăsătura esențială a infracțiunii de huliganism este încălcarea ordinii publice, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate.

În conformitate cu art. 131 din Codul penal, prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă: a) într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului; b) în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane; c) într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane; e) prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

În acest sens, instanța de judecată reiterează că, conflictele iscate între inculpat și alte persoane cu părțile vătămate s-a produs într-un spațiu public, fiind inclusiv ușor observat și de

terțe persoane, iar din declarațiile ultimilor, se atestă cu certitudine că a comis infracțiunea în cazul părților vătămate Valentin Sula și Anatolie Spic, or anume inculpatul fiind persoana agresivă și inițiatorul conflictelor.

De asemenea, instanța de judecată consideră conflictele apărute de fiecare dată ca fiind fără motive și provocate doar de acțiunile inculpatului, care manifestând semne caracteristica unei persoane aflată în stare de ebrietate (*reieșind inclusiv din poziția inculpatului*), au opinat spre desconsiderarea deplină a faptului păstrării ordinii publice spre propria satisfacție emoțională și nu au ascultat de obiecțiile aduse sau să-și onoreze obligațiile morale și legale, care sânt necesare să le respecte în societate, iar din aceste considerente și din probele apreciate supra, instanța exclude orice formă de legitimă apărare, care nu s-a confirmat în nici un mod și prin nici o probă în cadrul procesului penal, prin ce respinge alegațiile inculpatului în acest context.

În același timp, inclusiv în contextul pct. 3 din Hot. Plenului CSJ nr. 4 cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism din 19 iunie 2006, prin „*violență*” se înțelege *violența* soldată cu *vătămarea ușoară* a integrității corporale sau a sănătății, fie cu *vătămare neînsemnată*, care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă, iar din conținutul rapoartelor de expertiză judiciară medico-legală, părților vătămate le-au fost cauzate dureri fizice exprimate prin vătămări corporale ușoare, care reprezintă una din direcțiile noțiunii de „*violență*”.

Subsecvent, instanța de judecată se va ghida și de Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție nr.4-1ril-1/2020 din 17 decembrie 2020, adoptată în urma examinării recursului în interesul legii, despre unificarea practicii judiciare, privind calificarea acțiunilor de încălcare grosolană a ordinii publice (art.287 CP), însoțite de *violență* soldată cu *vătămarea medie* (art.152 CP), *gravă* a integrității corporale sau a sănătății (art.151 CP) ori cu omorul intenționat al persoanei (art.145 CP), declarat de către Procurorul General al Rep. Moldova.

Astfel, instanța de judecată menționează că potrivit Deciziei menționate, doar în cazul în care omorul intenționat, *vătămarea* intenționată *gravă* ori *medie* a integrității corporale sau a sănătății rezultă din *violența* aplicată, în cadrul încălcării ordinii publice (art.287 din Codul penal), calificarea se va efectua, în virtutea art.145, 151 sau 152 Cod penal și respectiv art.354 Cod contravențional (Huliganismul nu prea grav) și nu este admisibilă aplicarea răspunderii, în baza art.145, 151,152 și art.287 din Codul penal, deoarece principiul *non bis in idem* interzice tragerea, de două ori, la răspundere penală și sancționarea pentru aceeași faptă, iar *a contrario*, instanța statuează astfel la cazul cu Anatolie Spic și Valentin Sula, că *violența* enunțată nu mai reprezintă „*aceiași faptă*”, deoarece doar acțiunile care încalcă ordinea publică, fiind însoțite de o *violență mai gravă* decât cea absorbită de infracțiunea de huliganism – adică *vătămarea ușoară* a integrității corporale sau a sănătății și *vătămarea neînsemnată*, nu mai pot constitui o parte a infracțiunii stabilite la art.287 din Codul penal, având în vedere că infracțiunea de huliganism (art.287 Cod penal) nu poate absorbi infracțiunile stipulate la art.145, 151 și 152 Cod penal, pe motiv că infracțiunea absorbantă trebuie să prevadă și o pedeapsă mai aspră, decât infracțiunea absorbită (art. 117 lit. c) din Codul penal).

Deci, în cazul în care, în cadrul infracțiunii de huliganism, prevăzute la art.287 Cod penal, este aplicată *violența* soldată cu omorul intenționat, *vătămarea* intenționată *gravă* ori *medie* a integrității corporale sau a sănătății, acțiunile făptuitorului vor fi calificate, în temeiul art.145, 151 sau 152 Cod penal și art.354 Cod contravențional (*Huliganismul nu prea grav*), pe când în speță, la acest aspect, inculpatul Titomir Andrei Alexei a fost învinuit pentru cauzarea unor vătămări corporale ușoare, care întrunește anume semnele infracțiunii la caz.

Prin urmare, de fapt, instanța de judecată reieșind din probatoriul administrat a stabilit existența laturii obiective și subiective a infracțiunii de huliganism, depistând elementele care ar plasa acțiunile inculpatului sub aspect penal, or, încălcarea ordinii publice realizată în acest caz s-a realizat nu doar prin acostarea jignitoare doar a victimelor într-un loc public, dar și prin acțiunile însoțite de aplicarea violenței față de acestea, fiind astfel admisă încălcarea ordinii publice.

În ce privește comiterea infracțiunii prin acțiuni, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, instanța relevă că inculpatul la fel a violat în mod demonstrativ normele etice general acceptate de societate și lege, prin care a instaurat frică față de persoanele prezente, au creat riscul perturbării activităților social utile și recretive pe teritoriul public unde au fost inițiate conflictele și pe cale de consecință a produs indignarea unei colectivități de persoane prezente, tulburând pentru mult timp buna desfășurare a relațiilor interumane, or acesta a acționat fără remușcări, îndeosebi de către Titomir Andrei Alexei prin lovirea consecutivă a victimelor într-un loc public, demonstrând obrăznicie deosebită în acest sens, iar în cazul victimei Anatolie Spic utilizarea unei arme.

Concomitent, corect a fost reținut faptul comiterii faptei prejudiciabile în cazul părți vătămate Anatolie Spic, inclusiv prin aplicarea sau cu încercarea aplicării armei pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății, care în speță într-un care au constituit un pistol de model ” SMERSH MODEL H 50 nr.20967”, fapt confirmat prin probele apreciate anterior, iar momentul aplicarea violenței a avut loc la fel cu un pistolul, ce se confirmă atât prin declarațiile consecvente ale părților vătămate ai infracțiunii, care în principiu a confirmat fapta comisă de inculpat, iar din raportul de expertiză medico-legală, sunt relevate în mod cert urmările acțiunilor de aplicare a violenței, cu aplicarea unui obiect contondent dur, unde nu se exclude cu patul unei arme și prin urmare susțin poziția înaintată de partea acuzării, fiind reținută corect forma agravantă finală prevăzută la alin. (3) a art. 287 din Codul penal, din considerentele analizate anterior.

Instanța relevă, că acțiunile infracționale ale inculpatului s-au consumat în momentul încălcării ordinii publice, însoțite de aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea victimelor Anatolie Spic și Valentin Sula, or infracțiunea prevăzută de art. 287 din Codul penal este una formală.

Sub aspectul *laturii subiective*, având în vedere împrejurările săvârșirii faptei, instanța apreciază că inculpatul Titomir Andrei Alexei a acționat cu intenție directă unică din motive exclusiv huliganice, în sensul comiterii infracțiunii conform incriminării prevăzute la alin. (1) a art. 287 (pe epizodul cu partea vătămată Sula Valentin) și alin. (3) din același articol al Codului penal (pe epizodul cu partea vătămată Spic Anatolie). Or, latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 din Codul penal, se caracterizează prin intenție directă, persoana conștientizând că încalcă ordinea publică, exprimând astfel o vădită lipsă de respect față societate, înțelegând și dorind acest fapt.

Intenția inculpatului, fost una directă, el conștientizând faptul că încalcă ordinea publică, ce incontestabil s-a dovedit prin probele din dosarul penal, iar desconsiderarea deplină a ordinii publice a demonstrat-o dorința de a profita de un pretext neînsemnat pentru agresarea victimelor, precum faptul înaintării unor obiecții contrare ideilor și opiniilor inculpatului, aflat în stare de ebrietate, ce reiese din declarațiile unor martori și/sau părți vătămate.

Cu referire la prezența motivelor huliganice, instanța a constatat cu certitudine o atitudine a făptuitorului exprimată prin reacție neadecvată și nefondată cu pretexte evazive și formale față de victime, însoțite de teribilism, necuviință și lipsă de respect față de societate, ori inculpatul a

participat și inițiat situațiile de ceartă, ce se confirmă prin mijloacele de probă din cauza penală și a declarațiilor tuturor participanților, iar în acest mod prin prisma năzuinței de a intra în conflict cu persoanele terțe și prin întreg comportamentul lor antisocial, care denotă semne specifice noțiunii de „*motive huliganice*”, instanța conchide că inculpatului i-au adus satisfacție faptele comise de el, etalându-și astfel „*superioritatea*” față de alte persoane, dorința de confruntare cu cei din jur și o sfidare totală a normelor etice și legale.

Subiectul infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) sau (3) din Codul penal, este persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a împlinit vârsta de 14 ani și instanța iterează faptul că Titomir Andrei Alexei întrunește și în acest caz semnele subiectului infracțiunii incriminate.

Așadar, instanța de judecată consideră necesar ca **Titomir Andrei Alexei** să fie condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de **art. 287 alin. (1) din Codul penal**, pe epizodul cu partea vătămată Sula Valentin conform semnelor calificative „*huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei*”, cât și în baza **art. 287 alin. (3) din Codul penal**, pe apizodul cu partea vătămată Spic Anatolie, conform semnelor calificative ” *Huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acțiuni săvârșite cu aplicarea armei*”, reieșind din considerentele enumerate *supra*, precum și din totalitatea probelor examinate și constatate ca fiind pertinente, concludente și veridice, care în ansamblu coroborează între ele, se completează între ele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert că inculpatul Titomir Andrei Alexei, a comis actele de huliganism în privința părților vătămate Anatolie Spic și Valentin Sula.

Cu privire la individualizarea pedepsei.

7.1. De către acuzatorul de stat Vladimir Erhan, în dezbaterile judiciare a fost solicitată recunoașterea inculpatului Titomir Andrei Alexei vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, art.287 alin.(1) Cod penal și art.287 alin.(3) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse în baza art. 152 alin.(2) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 1 an închisoare, cu stabilirea unei pedepse în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 1 an închisoare și cu stabilirea unei pedepse în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani închisoare, iar în baza art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial ai stabili o pedeapsă definitivă de 6 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Părțile vătămate Ivan Lazăr, Valentin Sula, Anatolie Spic și avocații care acționează în interesele părților vătămate Vladimir Gromovenco și Serghei Mocanu, fiind citați legal în ședința de judecată la etapa dezbaterilor judiciare nu s-au prezentat, iar instanța audiind poziția participanților la proces și pentru a nu tergiversa examinarea cauzei, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Apărătorul Ion Șova, care acționează în interesele inculpatului Titomir Andrei Alexei nu s-au expus asupra pedepsei, menținând poziția de a emite o sentință de achitare.

Inculpatul Titomir Andrei Alexei cunoscând despre faptul că examinarea cauzei se află la etapa dezbaterilor judiciare neîntemeiat nu s-a prezentat, iar instanța de judecată a întreprins măsurile de aducere silită și căutare a inculpatului, a dispus continuarea examinării cauzei în lipsa inculpatului, avînd în vedere faptul că inculpatul intenționat se eschivează de a se prezenta în ședința de judecată, mai mult inculpatul a fost audiat și s-a expus asupra învinuirilor înaintate.

7.2. Potrivit art.24 alin.(2) CPP, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. În cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

La individualizarea judiciară a pedepsei ce se va aplica instanța va avea în vedere dispozițiile art. art. 7, 75 Cod penal, respectiv: modalitatea și împrejurările în care au fost comise infracțiunile, gradul de pericol social mediu al faptei săvârșite, de împrejurările în care au fost comisă faptele, dar și circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

În conformitate cu art.61 alin.(1) și (2) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În concordanță, instanța consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

Instanța concluzionează că sentința de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanța de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (*adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri*), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii și trebuie avute în vedere în procesul de stabilire și aplicare a pedepsei.

7.3. Privind gravitatea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin.(1) Cod penal și art.287 alin.(1) Cod penal, săvârșite de către inculpat, instanța, conform art.16 din Codul penal, atestă că infracțiunea, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, comise cu intenție. Iar infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(3) Cod penal, săvârșită de către inculpat, instanța, conform art.16 din Codul penal, atestă că infracțiunea, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor grave, comisă cu intenție.

Totodată, instanța de judecată reține că Titomir Andrei Alexei a comis infracțiunea în lipsa unor circumstanțe atenuante prevăzute la art. 76 din Codul penal, dar prezența circumstanțelor agravante prevăzute de art. 77 din Codul penal- săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate.

Concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpatului Titomir Andrei Alexei de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal nu au fost stabilite.

În continuare, instanța de judecată conchide că art. 152 alin.(1) Cod penal stabilește la data comiterii infracțiunii și în prezent o pedeapsă *cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de pînă la 5 ani*, art.287 alin.(1) Cod penal, stabilește la data comiterii infracțiunii și în prezent o pedeapsă *cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani*, iar art.287 alin.(3) Cod penal, stabilește la data comiterii infracțiunii și în prezent o pedeapsă *cu închisoare de la 3 la 7 ani*.

Reieșind din opiniile participanților la proces, a materialelor dosarului penal și din cele nominalizate *supra*, precum și din sancțiunea prevăzută de norma penală, instanța consideră că o pedeapsă care ar justifica cu adevărat scopul legii penale în acest caz, care ar contribui la corectarea condamnatului, dar și prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către condamnați, este doar aplicarea unei pedepse sub formă închisoare, care este una echitabilă în raport cu persoana acestora și cu infracțiunea săvârșită în privința părților vătămate, iar în același timp nu va genera sentimente de nedreptate, dar va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Totodată, instanța reține faptul că utilizarea unei pedepse privative de libertate, nu va crea inculpatului repercusiuni psiho-emoționale, ultimul neavând probleme de sănătate, care ar împiedica executarea pedepsei cu închisoare, dar și va fi asigurată o probabilitate mai înaltă de adoptare a unui comportament mai puțin riscant și nedelincvențial în viitor atât pentru el, cât și pentru terțe persoane, având în vedere că s-a incriminat comiterea unor infracțiuni mai puțin grave și grave.

Astfel, reieșind din cele menționate *supra*, instanța va aplica în privința inculpatului Titomir Andrei Alexei pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin.(1) Cod penal, o

pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 an, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 an, iar pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 ani.

Totodată, în baza art. 84 alin. (1) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, instanța îi va stabili lui Titomir Andrei Alexei o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni.

În același timp, în ce privește aprecierea tipului penitenciarului pentru executarea pedepsei, instanța de judecată în cazul condamnării inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (3) din Codul penal, dispune pentru Titomir Andrei Alexei, executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Concomitent, reieșind din faptul condamnării inculpatului la o pedeapsă cu închisoare, termenul de executare a acesteia, pentru inculpatul Titomir Andrei Alexei se va calcula din momentul reținerii sale.

Cu privire la măsura preventivă.

8. În corespundere cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 15) și art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, instanța urmează să se expună în privința măsurii preventive ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă.

În contextul dezbaterilor judiciare procurorul Vladimir Erhan a solicitat aplicarea în privința inculpatului a măsurii preventive arestarea preventivă,

Totuși, în drept, instanța menționează că în temeiul art.329 alin.(1) din Codul de procedură penală, la judecarea cauzei, instanța, din oficiu sau la cererea părților și ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului, iar o nouă cerere de aplicare, înlocuire sau revocare a măsurii preventive poate fi depusă dacă au apărut temeiuri pentru aceasta, dar nu mai devreme decât peste o lună după ce încheierea precedentă privind această chestiune a intrat în vigoare sau dacă nu au intervenit noi împrejurări care condiționează noua cerere.

Instanța constată că potrivit art. 175 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, constituie măsuri preventive măsurile cu caracter de constrângere orientate în scopul asigurării de către instanță a executării sentinței.

În acest mod, instanța consideră la moment imposibilă aplicarea atât față de Titomir Andrei Alexei a unei măsuri preventive mai blânde decât arestul preventiv, pentru a exclude posibilitatea de a fi prejudiciat cursul normal al executării sentinței de condamnare cu închisoare, constatând prezența circumstanțelor excepționale, care determină necesitatea aplicării măsurii preventive respective.

Instanța de judecată reține că, în cazul dat, aplicând măsura preventivă sub formă de arest prin sentință, până la rămânerea definitivă a acesteia, nu mai este încălcat dreptul acuzatului la libertate și siguranță, prevăzut de art. 5 CEDO, or privarea de libertate a ultimului este deja justificată, întemeiată și necesară într-o societate democratică, urmărind un scop legal, atât de a împiedica să se ascundă de organele de drept, cât și să se asigure executarea sentinței, fiind astfel respectat principiul proporționalității între dreptul persoanei la libertate, garantat de lege și necesitatea aplicării față de el a arestului preventiv.

Or, potrivit articolului 5 § 1 lit. a) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, se conchide că nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția dacă este deținut legal pe baza condamnării pronunțate de către un tribunal competent.

Relevant, în acest sens este Hotărârea lui *Savca împotriva Republica Moldova*, unde Curtea Europeană a respins pretențiile reclamantului invocate în temeiul articolului 5 § 1 din Convenție privind deținerea sa ilegală după pronunțarea sentinței de condamnare de instanța de fond, reamintind că detenția preventivă se încheie în momentul în care persoana deținută este eliberată și/sau îi este stabilită pedeapsa, fie și de către o instanță de fond (a se vedea *Wemhoff v. Germania*, § 9; *Labita v. Italia [MC]*, hotărârea din 6 aprilie 2000, § 147; *Kalashnikov v. Federația Rusă*, hotărârea din 15 iulie 2002, § 110; *Solmaz v. Turcia*, hotărârea din 16 ianuarie 2007, §§ 23-24).

În aceste circumstanțe, instanța consideră că suntem în prezența cazului în care este o necesitate absolută de a aplica măsura de constrângere sub formă de arest preventiv față de Titomir Andrei Alexei, deoarece doar această măsură preventivă este reală și efectivă în cazul dat și va asigura comportamentul respectiv al acestuia pentru executarea sentinței emise în mod efectiv.

Cu privire la cheltuieli judiciare:

9.1. Potrivit materialelor cauzei penale, a rechizitoriului și în contextul dezbaterilor judiciare, procurorul Vladimir Erhan a opinat că au fost înregistrate cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 1728 lei și solicită încasarea acestora de la inculpatul Titomir Andrei.

9.2. Instanța reține că potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202321D0201 din 14 iulie 2023 se atestă cheltuieli în sumă totală de 320 lei, conform tabelului de calcul a serviciilor efectuate (vol.I, f.d.21-22), potrivit raportul de constatare nr. 202321P0264 din 01.08.2023 se atestă cheltuieli în sumă totală de 320 lei, conform tabelului de calcul a serviciilor efectuate (vol.II, f.d.21), potrivit raportul de expertiză judiciară nr. 202321D0241 din 15.08.2023 se atestă cheltuieli în sumă totală de 320 lei, conform tabelului de calcul a serviciilor efectuate (vol.II, f.d.23-24), potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202321P0281 din 09 august 2023 se atestă cheltuieli în sumă totală de 448 lei, conform tabelului de calcul a serviciilor efectuate (vol.III, f.d.21-22), iar potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202321P0291 din 13 septembrie 2023 se atestă cheltuieli în sumă totală de 320 lei, conform tabelului de calcul a serviciilor efectuate (vol.III, f.d.62-63).

9.3. În conformitate cu art. 229 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Potrivit alin.(3) a aceleiași norme, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Alineatul (3) a normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita

operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

Conform prevederilor art. 143 din Codul de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale sau cauzei morții.

Astfel, ținând cont de faptul că alin. (2) al art. 143 din Codul de procedură penală, a fost abrogat prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 316, potrivit căruia „*Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat*”, solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpatul Titomir Andrei în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime 1728 lei este una întemeiată și astfel, instanța de judecată consideră necesar de a o admite.

În circumstanțele specifice cauzei date, instanța a mai luat în considerare și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în condiția neadmiterii încasării unor cheltuieli de judecată prea mari din contul inculpatului (*cauzele Kreuz împotriva Poloniei (nr. 1)*, §§ 60-67; *Podbielski și PPU Polpure împotriva Poloniei*, §§ 65-66; *Weissman și alții împotriva României*, § 42 și *a contrario Reuther împotriva Germaniei (dec.)*), or s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil (*cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.*).

Cu privire la latura civilă.

10.1 În debateri judiciare, procurorul Vladimir Erhan a opinat pentru admiterea integrală a acțiunilor civile înaintate de părțile vătămăte Lazăr Ivan și Valentin Sula.

La caz, instanța stabilește că în ședință de judecată Lazăr Ivan a depusă o acțiune civilă împotriva lui Titomir Andrei prin care a solicitat încasarea din contul ultimului a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei, a cheltuielilor de judecată din care 5000 lei cheltuieli de asistență juridică și 2000 lei cheltuieli de transport (f.d.120-124, vol.I).

Tot în ședință de judecată partea vătămată Sula Valentin a depusă o acțiune civilă împotriva lui Titomir Andrei prin care a solicitat încasarea din contul ultimului a prejudiciului material în sumă de 100000 lei, a prejudiciului moral în sumă de 8000 lei și a cheltuielilor de judecată de acordarea asistenței juridice în sumă de 25000 lei.

10.2. În drept, în conformitate cu art.219 din Codul de procedură penală, (1) Acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. (2) Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale. (3) Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămăte și îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămăte. (4) La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, gravitatea și persistența suferințelor psihice, inclusiv legate de incapacitatea de a se apăra pe sine ori alte persoane, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc. (7) În caz de deces

al persoanei fizice care este în drept de a intenta o acțiune civilă în procesul penal, acest drept trece la succesorii ei, iar în caz de reorganizare a persoanei juridice – la succesorul ei de drept.

În conformitate cu art. 220 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură penală, acțiunea acivilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală. Normele procedurii civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementari. Hotărîrea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

Potrivit prevederilor art.225 alin.(2) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinței de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere.

În conformitate cu art. 387 alin. (1) din Codul de procedură penală, odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.

Cu privire la prejudiciul material, în conformitate cu art. 1998 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Din prevederile alineatului (1) al art. 2025 din Codul civil reținem că, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (*despăgubire*), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească.

Cu referire la prejudiciul moral cauzat, conform prevederilor art. 2036 din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc, prejudiciul moral fiind reparat indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit prevederilor art. 2037 din Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

10.3. Raționând prin prisma acestor texte de lege, instanța desprinde că condițiile exercitării acțiunii civile în cadrul procesului penal sunt: 1) infracțiunea să fi produs prejudiciul; 2) între infracțiunea săvârșită și prejudiciul reclamat să existe un raport de cauzalitate; 3) prejudiciul trebuie să fie cert; 4) prejudiciul să nu fi fost reparat; și 5) să existe manifestarea de voință a celui vătămat de a fi despăgubit.

Cât privește *prima condiție*, instanța consemnează în plan obiectiv că, infracțiunea lezează relațiile sociale și valorile apărute de legea penală și poate provoca un prejudiciu moral și/sau material, iar în raport cu a *doua condiție* reparația prejudiciului în procesul penal poate fi înfăptuită doar atunci când între fapta ilicită și prejudiciu există un raport de cauzalitate, direct sau indirect (caracterul indirect al nexului causal neechivalând cu un prejudiciu indirect).

La fel se consideră întrunită a *treia condiție*, potrivit căreia instanța relevă că este necesar ca prejudiciul să aibă o întindere determinată. Caracterul cert al prejudiciului înseamnă că acesta este un prejudiciu sigur, s-a produs în realitate și poate fi evaluat, ceea ce impune ca acțiunea civilă să fie exercitată pentru repararea unui prejudiciu cuantificat.

Cu referire la a *patra condiție*, denotă că până la soluționarea acțiunii civile, inculpatul nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și/sau partea civilă nu a confirmat acest lucru.

În sfârșit, cea de-a *cincea condiție* presupune că persoana fizică sau juridică care a înaintat acțiunea civilă în cadrul procesului penal fiind recunoscută în calitate de parte civilă și are dreptul la repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit, în virtutea principiului disponibilității și prin prisma art. 62 alin. (1) pct. 18) din Codul de procedură penală, poate să renunțe la acțiunea civilă în orice etapă a procesului penal, dacă legea permite.

Astfel, instanța conchide că a existat un prejudiciu material cauzat prin infracțiune părți vătămate Sula Valentin, care s-a răsfrânt în contextul deteriorării geamurilor magazinului "Maria VVS" și a deteriorării geamurilor de la autoturismul de model "Volkswagen Wento" cu n/î SR BO 531, consideră că urmează a fi admisă acțiunea civilă în acest sens, însă parțial și anume prejudiciul material solicitat de părți vătămate Sula Valentin în suma de 5977 lei, fapt ce se confirmă prin bonurile fiscale nr.EAK000372102 din 01.11.2023 și EC 901634 din 08.2023, iar ce ține de celelalte cheltuieli invocate, instanța de judecată le consideră ca fiind neîntemeiate și neprobate.

Referitor la prejudiciu material cauzat prin infracțiune, care s-a răsfrânt în contextul rambursarea creditului conform contractului nr.44562 din 18.04.2022, consideră că urmează a fi respinsă acțiunea civilă în acest sens.

În continuare, cu referire la evaluarea daunelor morale (prejudiciul moral), instanța urmează să i-a în calcul următoarele criterii: importanța socială a valorii lezate prin săvârșirea faptei ilicite; gravitatea precum și intensitatea durerilor fizice și psihice, provocate de agresor; repercusiunile asupra situației sociale a victimei, inclusiv în plan familial sau profesional, prin atingerile aduse onoarei și demnității victimei; felul vinovăției; și echitatea.

În acest mod, pe lângă lipsa manifestării de voință de a fi despăgubiți, instanța de judecată notează că a fost probat în ședința de judecată cauzarea unui prejudiciu fizic vieții victimei și psihice a părților vătămate prin acțiunile inculpatului, fiind cauzate probabile repercusiuni și în sănătatea acestora ca urmare a loviturilor aplicate de inculpat.

Astfel, având în vedere că în privința părților vătămate a fost comisă o infracțiune, de altfel care atentează la valoarea fundamentală – sănătatea persoanei, fapt ce deja provoacă un stres, anxietate și frustrare prin însăși fapta comisă contra sănătății persoanei, care a dus la repercursiuni ulterioare importante în viața și sănătatea întregii familii, instanța va admite parțial pretenția de încasare a prejudiciului moral, ce corespunde practicii Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, instanța de judecată consideră că, doar prin stabilirea pedepsei penale inculpatului, părții vătămate Lazăr Ivan și a părți vătămate Valentin Sula nu va fi satisfăcută și nu se vor compensa suferințele suportate de către aceștia.

În subsidiar, instanța mai argumentează că art. 6 § 1 din Convenție este aplicabil unei plângeri cu constituire de parte civilă (*cauza Perez împotriva Franței (Marea Cameră)*, §§ 70-71), însă cu excepția cazului în care acțiunea civilă inițiată are doar scop punitiv sau este făcută cu titlu de răzbunare personală (*Sigalas împotriva Greciei*, § 29; *Mihova împotriva Italiei (dec.)*).

În circumstanțele specifice cauzei date, care relevă decesul unei persoane, instanța a luat în considerare inclusiv și condiția neadmiterii unei sume excesive a garanției pentru o plângere cu

constituire de parte civilă (*cauza Ait Mouhoub împotriva Franței, §§ 57-58 și de asemenea cauza García Manibardo împotriva Spaniei, §§ 38-45*) care l-ar dezavantaja arbitrar pe inculpat, precum și neadmiterea unor cheltuieli de judecată prea mari (*cauzele Kreuz împotriva Poloniei (nr. 1), §§ 60-67; Podbielski și PPU Polpure împotriva Poloniei, §§ 65-66; Weissman și alții împotriva României, § 42 și a contrario Reuther împotriva Germaniei (dec.)*), cu respectarea principiului proporționalității dintre fapta comisă și urmările provocate.

Concomitent, instanța a luat în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, inclusiv felul vinovăției persoanei care a cauzat prejudiciul și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului material și moral al succesorilor părții vătămate.

Instanța de judecată, la stabilirea remunerației, a ținut cont de faptul că compensarea bănească a prejudiciului are ca scop înlăturarea consecințelor negative existente la moment, din patrimoniul psihic și moral al părții civile. În acest context, repararea daunelor morale cauzate instanța o consideră eficientă anume printr-un echivalent bănesc, deoarece doar o sumă de bani acordată persoanei vătămate este capabilă să-i ofere o satisfacție compensatorie de natură a-i ușura suferințele fizice sau psihice, care comprimă prejudiciul afectiv cauzat.

La caz urmează a fi reținut și practica constanța a Curții Supreme de Justiție care a constatat că, art. 2037 alin. (3) Cod Civil reglementează în termeni generali modul de cuantificare a prejudiciului moral. Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6 prevede că despăgubirea acordată pentru prejudiciul moral nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de CtEDO în cazuri similare. Reprezintă cazuri similare acelea în care a fost comisă o abatere similară, iar hotărârea este pronunțată împotriva Republicii Moldova sau a unei țări cu o dezvoltare economică comparabilă cu cea a Republicii Moldova.

Respectiv, evaluând la caz prejudiciul moral în quantum de 100000 (una sută mii) lei, solicitat de către partea vătămată Lazăr Ivan de a fi încasat din contul inculpatul, instanța de judecată luând în considerație cele reținute supra precum circumstanțele cazului, conchide că suma stabilită în quantumul ei este una exagerată și nejustificată, depășind pragul efectului proporțional - compensatoriu, or la stabilirea quantumului despăgubirilor se impune necesitatea ca părțile civile să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciu moral suferit, să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie venituri nejustificate.

Totodată, în opinia instanței de judecată, suma de bani acordată cu titlu de daune morale nu trebuie să devină o sursă de îmbogățire pentru succesoarea partea vătămată Lazăr Ivan, însă nici nu poate avea un caracter pur simbolic, ci trebuie să reprezinte atât cât este necesar pentru a-i compensa în măsura posibilă.

Astfel, ținând cont de cele expuse, raportând circumstanțele de drept la cele de fapt stabilite, instanța de judecată va admite în parte acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Lazăr Ivan - adică în latura prejudiciului moral, și va dispune încasarea din contul inculpatului Titomir Andrei în beneficiul lui Lazăr Ivan suma în quantum de 50 000 (cinci zeci mii) lei, titlul de prejudiciu moral ce constituie o satisfacție morală echitabilă, care corespunde caracterului și gravității suferințelor psihice, fiind o sumă reală și rezonabilă, proporțională tulburărilor psihologice cauzate.

În rest, în partea excedentară a pretenției privind încasarea prejudiciului moral, acțiunea civile înaintată de Lazăr Ivan se respinge ca fiind neîntemeiată.

Ce ține de prejudiciul moral în quantum de 8000 (opt mii) lei, solicitat de către partea vătămată Valentin Sula de a fi încasat din contul inculpatul, instanța de judecată îl consideră ca

fiind unul rezonabil, or însăși ultimul a avut de suferit ca urmare a acțiunilor inculpatului, prin urmare concide de admite integral solicitarea părți vătămate și va dispune încasarea din contul inculpatului Titomir Andrei în beneficiul lui Sula Valentin suma în cuantum de 8000 (opt mii) lei, titlul de prejudiciu moral ce constituie o satisfacție morală echitabilă, care corespunde caracterului și gravității suferințelor psihice, fiind o sumă reală și rezonabilă, proporțională tulburărilor psihologice cauzate.

10.4. În alt aspect, cu referire la restituirea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, instanța o consideră întemeiată.

Astfel, conform art. 229 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, este expus în mod clar că cheltuielile judiciare *sânt suportate de condamnat* sau sânt trecute în contul statului, iar instanța de judecată poate obliga anume *condamnatul* să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Instanța de judecată notează că legislația națională nu prevede mecanisme clare și explicite cu privire la determinarea criteriilor de apreciere a caracterului real, necesar și rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică.

Însă pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și timpului aferent acestora (cu tarifului orar).

La fel, pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

În context, instanța notează că criteriile enunțate supra se regăsesc și în hotărârea Uniunii Avocaților din Republica Moldova nr. 1902/27.05.2022 din 27 mai 2022 privind recomandările cuantumului onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, prin care s-au aprobat modificările la recomandările privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică.

La acest aspect, instanța de judecată reține că, Lazăr Ivan a solicitat încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică acordată de avocatul Vladimir Gromovenco în sumă de 5000 lei și cheltuieli de transport în sumă de 2000 lei.

În acest context instanța de judecată reține că, conform bonului de plată seria PL nr. 133969 din 15.08.2023, Lazăr Ivan i-a achitat avocatului Vladimir Gromovenco suma de 5000

de lei pentru acordarea asistenței juridice în cauza penală (f.d.123, vol.I), iar conform bonului de plată seria PL nr. 133974 din 08.11.2023, Lazăr Ivan i-a achitat avocatului Vladimir Gromovenco suma de 2000 de lei pentru deplasarea avocatului (f.d.124, vol.I).

Instanța de judecată reține că avocatul nu a anexat la materialele cauzei o listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și timpului aferent acestora (cu tarifului orar), însă din materialele cauzei rezultă că, avocatul Vladimir Gromovenco a participat la etapa urmăririi penale și anume la audierea părții vătămate și la dispunerea efectuării expertizei judiciare, în instanța de judecată a pregătit acțiunea civilă și a participat la 4 ședințe de judecată.

Reieșind din cele menționate supra, instanța de judecată conchide că, solicitarea părții vătămate Lazăr Ivan privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului este întemeiată și urmează a se încasa suma de 7000 de lei cu titlu de cheltuieli de transport și de asistență juridică din contul inculpatului.

Ce ține de solicitarea părții vătămate Valentin Sula privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică acordată de avocatul Serghei Mocanu în sumă de 25000 lei, instanța de judecată reține că, conform bonului de plată seria WL nr. 987716 din 20.12.2023, Valentin Sula i-a achitat avocatului Serghei Mocanu suma de 25000 de lei pentru acordarea asistenței juridice în cauza penală (f.d.153, vol.III), însă avocatul nu a anexat la materialele cauzei o listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și timpului aferent acestora (cu tarifului orar)

Din materialele cauzei rezultă că, avocatul Serghei Mocanu a participat numai în instanța de judecată și a participat la 3 ședințe de judecată din 16 ședințe, nu a pregătit o acțiune civilă, prin urmare instanța consideră că onorariul avocatului este unul nejustificat în mărimea indicată.

Reieșind din cele menționate supra, instanța de judecată conchide că, solicitarea părții vătămate Valentin Sula privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului este parțial întemeiată și urmează a se încasa suma de 4000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică din contul inculpatului, în rest cererea se respinge ca fiind neîntemeiată.

11. În conformitate cu prevederile articolelor 70, 72, 84 din Codul penal, 176, 221, 219-225, 227-229, 329, 340, 384-389, 392-395 și 397 din Codul de procedură penală, completul de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se recunoaște vinovat **Titomir Andrei Alexei** pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) din Codul penal, se condamnă și i se stabilește o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (unu) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Se recunoaște vinovat **Titomir Andrei Alexei** pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) din Codul penal, se condamnă și i se stabilește o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (unu) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Se recunoaște vinovat **Titomir Andrei Alexei** pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) din Codul penal, se condamnă și i se stabilește o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin prezenta sentință, se aplică **Titomir Andrei Alexei** o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare pedepsei în privința lui **Titomir Andrei Alexei** se va calcula din momentul reținerii acestuia.

Până la data când sentința va deveni definitivă, se aplică în privința lui **Titomir Andrei Alexei** măsura preventivă – *arestul preventiv*, pentru asigurarea punerii în executare a pedepsei cu închisoarea.

Se admite demersul procurorului și se încasează de la Titomir Andrei Alexei în beneficiul Statului, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, mijloace bănești în cuantum de 1728 (una mie șapte sute douăzeci și opt) lei.

Acțiunea civilă depusă de către partea civilă Lazăr Ivan, prin care a solicitat încasarea din contul lui Titomir Andrei a prejudiciu moral cauzat prin infracțiune în cuantum de 100000 (una sută mii) lei și a cheltuielilor de judecată în morime de 7000 lei, se admite parțial.

Se încasează de la Titomir Andrei în beneficiul lui Lazăr Ivan a mijloace bănești cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune în cuantum de 50 000 (cincizeci mii) lei și mijloace bănești cu titlu de cheltuieli judiciare în cuantum de 7000 (șapte mii) lei, în total suma de 57000 (cincizeci și șapte mii) lei, în rest acțiunea se respinge ca nefondată.

Acțiunea civilă depusă de către partea civilă Sula Valentin, prin care a solicitat încasarea din contul lui Titomir Andrei a prejudiciu material cauzat prin infracțiune în cuantum de 100000 (una sută mii) lei, a prejudiciu moral cauzat prin infracțiune în cuantum de 8000 (opt mii) lei și a cheltuielilor de judecată în morime de 25000 lei, se admite parțial.

Se încasează de la Titomir Andrei în beneficiul lui Sula Valentin a mijloace bănești cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune în cuantum de 5977 (cinci mii nouă sute șaptezeci și șapte) lei, a mijloace bănești cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune în cuantum de 8000 (opt mii) lei și mijloace bănești cu titlu de cheltuieli judiciare în cuantum de 4000 (patru mii) lei, în total suma de 17977 (șaptesprezece mii nouă sute șaptezeci și șapte) lei, în rest acțiunea se respinge ca nefondată.

Sentința este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Nord, în termen de 15 (cincisprezece) zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, din momentul pronunțării integrale a acesteia.

Sentința integrală este pronunțată în ședința publică pe 11 decembrie 2025.

**Președintele ședinței,
judecător**

/semnătura/

Eugeniu Russ

**Copia corespunde originalului,
Judecător**

Eugeniu Russ